

Kestävä kuntatyö - ymmärrystä ja yhteistyötä

Osio III: Kuntien tärppikimara

Kestävä Espoo -ohjelma ja Sitoumus 2050

22.3.2022

Kestävän kehityksen päällikkö
Helena Kyrki
Espoon kaupunki

Espoo - Euroopan kestävin kaupunki

Liityimme ensimmäisenä
kaupunkina Suomen
kestävän kehityksen
yhteiskuntasitoumukseen

2015

Saimme kutsun YK:n
kestävän kehityksen
tavoitteiden
johtajuusohjelmaan

2018

Teimme
kaupunkitasoisen
kestävyyden
arvion (VLR)

2020

2013

Aloitimme
kestävän
kehityksen
ohjelmatyön

2016

Meidät arvioitiin
Euroopan
kestävimmäksi
kaupungiksi

2019

Espoon koulut,
päiväkodit ja yksiköt
tehneet yli 120 kestävän
kehityksen sitoumusta

2025

Saavutamme YK:n
kestävän kehityksen
tavoitteet
edelläkävijänä

#kestäväEspoo

Espoon kestävän kehityksen sitoumus on

Kestävä Espoo -ohjelma

- Yksi neljästä kehitysohjelmasta, jolla varmistamme pitäjänteistä, tavoitteellista kehittämistä Espoo-tarinan keskeisissä teemoissa.
- Vaikuttavuutta organisaatorajat ylittävällä verkostomaisella kehittämisellä.
- Mahdollisuus kokeilla uusia, innovatiivisia ratkaisuja.
- Valmisteltu laajassa ja osallistavassa yhteistyössä.
- Ohjausryhmässä edustajat kaikista 9 valtuustoryhmästä sekä 9 viranhaltijajäsentä eri toimialoilta.
- Kaupunginhallitus hyväksyy kauden v. 2021-2025 ohjelmasuunnitelman huhtikuussa.

Espoo on YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden edelläkävijä

Espoo saavuttaa hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä

Espoo-yhteisö ja espoolaiset toimivat kestävästi

Espoo on kestävän kaupunkikehityksen mallikaupunki

Espoo on paras kehittäjäkumppani kestäville ja älykkäille kaupunkiratkaisuille

Espoossa tehty yli 300 kestävä kehityksen toimenpidesitoumusta

09.05.2021 - 31.12.2025

Espoon kaupungin (tilapalvelujen) sitoumus kestävä purkamisen Green Deal-sopimukseen

TILAPALVELUT-LIIKELAITOS, ESPOON KAUPUNKI

Sitoumus lyhyesti

Tavoitteenamme on edistää kiertotaloutta purkuhankkeissamme ja hyödyntää purkamisessa vapautuvaa materiaalia edistämällä materiaalin uusiokäyttöä ja kierrättämällä purkutuotteita. Ensimmäisessä vaiheessa arvioimme sitoumuksen toimenpiteiden vaikutukset pilottihankkeessa ja sen jälkeen täydennämme/muokkaamme toimenpiteitä jatkoa varten.

12.04.2021 - 31.12.2030

Espoon kaupungin liittyminen Päästöttömät työmaat - kestävien hankintojen green deal -sopimukseen

ESPOON KAUPUNKI

Sitoumus lyhyesti

Hankintayksiköt vähentävät työmailla syntyviä päästöjä julkisten hankintojen avulla. Päästöjä voidaan vähentää hankkimalla kaupungille koneita tai sopimalla urakoita, joissa käytetään (vihreällä) sähköllä, biokaasulla, vedyllä ja muilla fossiilivapaille polttoaineilla toimivia työkoneita ja kuljetuskalustoa. Luodaan päästötön työmaa konsepti, jonka avulla edistetään päästövähennyksiä eri tavoin.

Ruokahävikin vähentäminen

NIIPPERIN KOULU, ESPOON KAUPUNKI

Sitoumus lyhyesti

Sitoudumme koulussamme vähentämään ruokahävikkiä. Teemme yhteistyötä Espoo Cateringin kanssa ja mietimme, millaisin toimenpitein ruokahävikin määrää saadaan vähennettyä. Koulun voidaan esim. perustaa ruokaraati, joka toimii hävikin seuraamisen tiedottajana ja suunnittelee mahdollisia teemapäiviä. Asiasta tiedotetaan myös huoltajia, jolloin teemaa voidaan edistää myös kodeissa.

Saunalahden ja Saunarannan päiväkodeissa lähiympäristön hyödyntäminen retkikohteena viikoittain

ESPOON KAUPUNKI

Sitoumus lyhyesti

Hyödynnämme päiväkodin lähiympäristöä viikoittaisena retkikohteena. Tutustutamme lapset omaan asuinympäristöön luoden kestävä ympäristön käyttöä. Kävelen liikkumisen juurruttaminen lasten elämään.

22.06.2017 - 31.12.2030

Hiilivapaa kaukolämpö Espoossa vuoteen 2030 mennessä

FORTUM JA ESPOON KAUPUNKI

Sitoumus lyhyesti

Espoon kaupunki ja Fortum sitoutuvat yhdessä kehittämään Espoon kaukolämpöjärjestelmästä hiilivapaan ja CO₂-neutraalin vuoteen 2030 mennessä.

sitoumus2050.fi

Kiitos

Lisätiedot:
kestava@espoo.fi
espoo.fi/kestavakehitys

#KestäväEspoo

ESPOO
ESBO

Kiertotalouden osaamisverkosto

Kestävä kuntatyö 2022 –webinaari
22.3.2022

Petrus Kautto (Syke) ja Paula Eskola (Motiva)

Kiertotalous Suomessa

Haluamme kiertotaloudesta talouden uuden perustan!

Tarvitsemme uuden vaihteen

- Enemmän tietoa kiertotaloudesta helposti saataville
- Hyvien kiertotalouden toimintamallien ja käytäntöjen levittämistä
- Verkostoitumista, yhteistyötä ja yhteiskehittämistä
- Tukimekanismeja ja apua niiden käyttöön
- Sopivimpien kiertotaloutta tukevien ratkaisujen jalkauttamista

UUTTA: Kiertotalouden osaamisverkosto

Osaamisverkosto on kiertotalouden osaamisen ja tiedon solmukohta, joka yhdistää eri kiertotalouden verkostot ja ratkaisuja etsivät toimijat.

- Yhdistää verkostot ja toimijat ratkaisujen kehittämiseen sekä edistää kiertotalouden parhaiden käytäntöjen leviämistä.
- Kokoa ja jakaa tietoa kiertotalouden konkreettisista teoista, hyödyistä, ratkaisuista ja mahdollisuuksista.
- Auttaa oikeiden toimijoiden, kanavien ja rahoituslähteiden löytämisessä sekä tukee ratkaisujen etsintää pullonkauloihin.
- Rakentaa yhdessä kuntien kanssa keinot sitoutua kiertotalouden pitkäjänteiseen edistämiseen kunnan eri toimintasektoreilla.
- Tukee yrityksiä kehittämään kiertotalouteen perustuvaa liiketoimintaa.
- Luo yhteistä kuvaa kiertotalouden nykytilasta, tulevaisuuden suunnasta ja tahtotilasta.

<http://www.motiva.fi/kiertotaloudenosaamisverkosto>

Tavoitteet

- Tukea kuntien, elinkeinoelämän ja kiertotalouden ekosysteemien työtä hiilineutraalin kiertotalousyhteiskunnan kehittämisessä.
- Koota kiertotalouden osaajien verkosto, levittää tietoa ja hyviä toimintamalleja sekä parantaa toimijoiden valmiuksia kiertotalouden edistämisessä.
- Toimia ”verkostojen verkostona”/sateenvarjona koordinoimalla yhteistyötä ja tarjoamalla tukea eri toimijoille.
- Auttaa eri toimijoita oman kiertotalouspolun löytämisessä sekä Kiertotalousohjelman tavoitteiden saavuttamisessa.
- Kehittää kiertotalouden toimintamalleja ja valtavirtaistaa niitä sekä vahvistaa olemassa olevia toimintamalleja (mm. materiaalikatselmus, sitoumukset, FISS) ja synnyttää uutta liiketoimintaa.

Eteneminen

- Kiertotalouden toimijoiden tarpeiden ja tahtotilan selvittäminen
 - Kysely 04/22
 - Työpajat 05-06/22
 - Verkoston nimikilpailu 05/22
- Lanseeraus syyskuussa 2022

Kiertotalouden osaamisverkoston osallistava työpaja

7.6.2022

- Tule mukaan vaikuttamaan osaamisverkoston toimintaan.
 - Minkälaista tietoa, työkaluja ja toimintamalleja tarvitaan?
 - Miten osaamisverkosto voisi tukea oman organisaatiosi toimintaa?
 - Miten voidaan lisätä tiedonsaantia ja verkottumista?
 - Miten voidaan lisätä ymmärrystä kiertotalouden ratkaisuista ja mahdollisuuksista?
- Tapahtuman tiedot:
 - Aika 7.6.2022 klo 13-16
 - Webinaari
 - Ilmoittaudu tilaisuuteen heti:
https://www.lyyti.fi/reg/Kiertotalouden_osaamisverkoston_osallistava_tyopaja_6038

Kuntien parhaat

KIERTOTALOUSTEOT

Oivaltavilla teoilla
hyvinvointia ja
uonnonvarojen
kestävämpää
käyttöä

Kuntien parhaat
KIERTOTALOUSTEOT

Kilpailun teemat

- Rakentaminen
- Jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys
- Yhteiskäyttö
- Avoin kategoria

Osallistu kisaan!

- Osallistu kisaan sivulla www.kuntaliitto.fi/kiertotalousteot
- Voita hävikkiruokasovelluksen lahjakortti!
- Ehdotuksia voi jättää 1.5. asti
- Finalistit julkaistaan Kestävyysloikka -palvelussa kesäkuussa
- Voittajat julkistetaan Kuntamarkkinoilla 14.-15.9.

Kisataan ja nostetaan kiertotalouden parhaat käytännöt esiin!

www.kuntaliitto.fi/kiertotalousteot

Kuntien parhaat
KIERTOTALOUSTEOT

KUNTA
LIITTO

SITRA

PlastLIFE SIP yhteistyöhön kuntaverkoston kanssa

Helena Dahlbo, SYKE

Kestävä kuntatyö 2022 – ymmärrystä ja yhteistyötä

22.3.2022

Miksi yhteistyötä kuntaverkostojen kanssa?

- PlastLIFE SIP

- Toimeenpanee Suomen muovitiekartan koko Suomessa ja Suomeen luodaan kestävä muovien kiertotalous (7+5 vuodessa)

- PlastLIFE SIP

- Kampanjoi sen eteen että **muovien kiertotalousmahdollisuudet ja muoviongelma** tiedostetaan sekä yksityishenkilöiden, yritysten että päättäjien taholla, sekä
- kehittää toimia ja ratkaisuja joiden avulla Suomeen aikaansaadaan kestävä muovien kiertotaloutta

➔ kuntaverkostojen avulla kampanjat saadaan leviämään ja näkymään joka puolelle Suomea ja kehitettävät toimet ja ratkaisut voidaan ottaa käyttöön mahdollisimman laajasti

Mitä yhteistyö voisi sisältää?

- Muovitiekartan avaaminen kuntien näkökulmasta
 - Mitä muovi tarkoittaa kunnissa?
 - Mihin asioihin kunnat voisivat tarttua heti ja mihin PlastLIFEssa voidaan tuottaa materiaalia
- Viestintäkampanjoihin osallistumista
 - Kuluttajien tai yritysten tietoisuuden lisäämiseksi muovien kiertotalouden edistämismahdollisuuksista
- Viestintä-/tiedotusmateriaalin välittämistä
- PlastLIFEssa kehitettävien ratkaisujen testausta, kuntien omien ratkaisujen esiintuominen (esim. Kiertotalousloikassa)
 - Esim. roskaantumisen ehkäisemiseen liittyvän opetusmateriaalin testaaminen ja palautteen antaminen
- PlastLIFEsta kuluttajatutkimustietoa
 - materiaaleiksi kuntien ja alueiden omaan kansalaisviestintään, kannustamaan kuluttajia kestävämpiin valintoihin, kulutuksen vähentämiseen, kierrätystuotteen hyväksymiseen

Esimerkkinä Siivouskamppis

- PlastLIFE
 - Luo konseptin tapahtumalle
 - Laatii taustoittavan materiaalin
 - Kutsuu/haastaa porukkaa, mm. kuntaverkostot mukaan (suomalaiset + kv-verkostot)
- Siivouskampanja, Roskalähetin testaus
- Yhdistetään
 - [World Cleanup Day 2021](#)
 - [Etusivu - Siivouspäivä \(siivouspaiva.com\)](#)

Ilmoittaudu sähköpostilistalle:

<https://link.webropol.com/s/plastlife>

Kiitos mielenkiinnosta!

S Y K E

[Materiaalit kiertoon > MuoviLIFE on nyt PlastLIFE - Tervetuloa mukaan Muovi LIFE IP:n valmisteluun](#)

Suomen ympäristökeskus SYKE | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute | syke.fi | ymparisto.fi

Uudelleenkäytön verkostosta tukea alan toimijoille – ilmoittaudu mukaan!

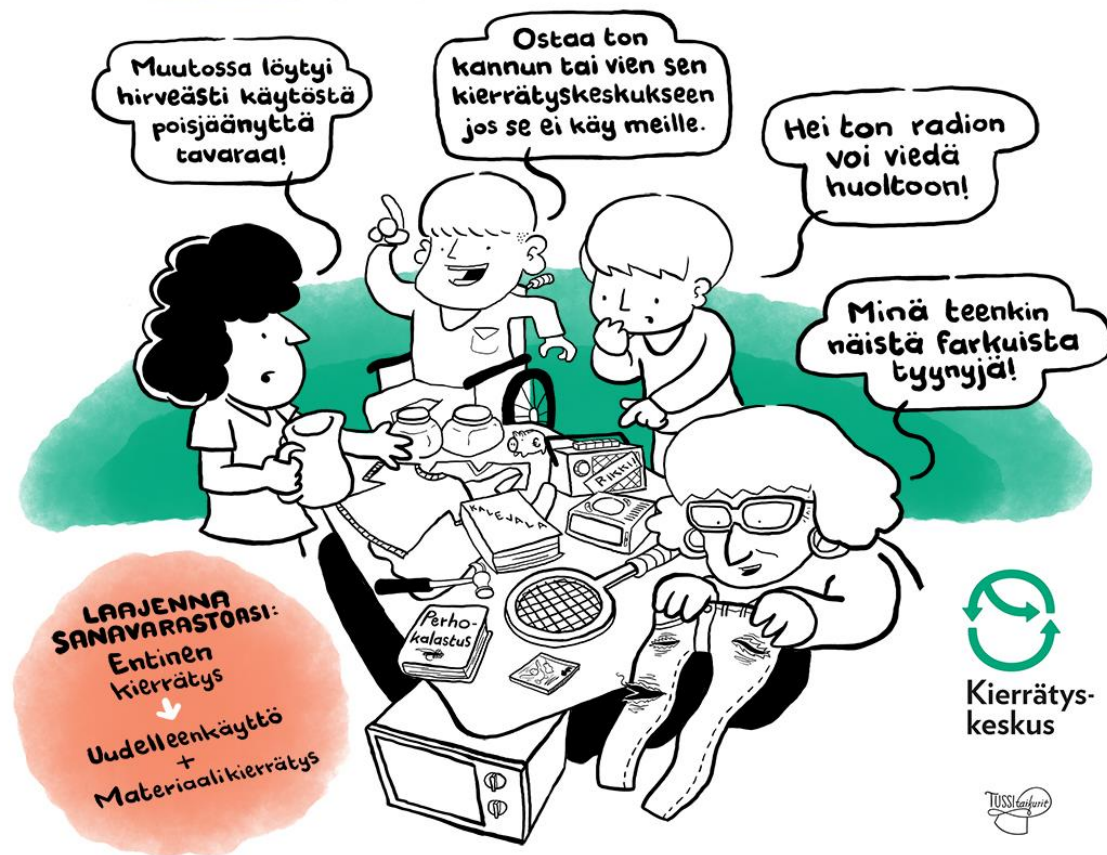
Katja Viberg

22.3.2022

Kestävä kuntatyö 2022

Käytä uudelleen ja uudelleen!

Viisainta on uudelleenkäyttää tavarat sellaisenaan
ja siinä tarkoituksessa mihin ne on alunperin tehty!
Viedään korjauskelvottomat tavarat lajitteluun jättesemalle!

Uudelleen- käytön merkitys tiedetään

Uudelleenkäytön lisääminen tukee monin tavoin sosiaalisen hyvinvoinnin ympäristötyön ja kiertotalouden agendoja ja strategioita.

Jätelainsäädännöstä on etusijajärjestys löytynyt jo vaikka kuinka kauan

Siitä huolimatta uudelleenkäytön edistäminen on jäänyt käytännössä jätehierarkian loppupään varjoon

- Ei EU eikä juuri kansallisiakaan tavoitteita eikä edes seurantaa
- Vaikea paketoida teolliseen mittakaavaan -> Investointirahat menneet kierrätys- ja polttolaitosten rakentamiseen

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET
17 TAVOITETTA MAAILMAN MUUTTAMISEKSI

Kierrätys-
keskus

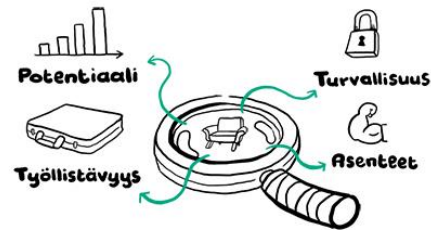
Uudelleenkäyttö kunniaan

Nykyään uudelleenkäytetään ehkä 2% tavaroista.

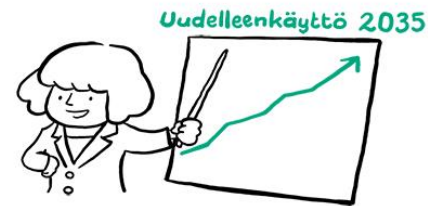
Mahdollisuus olisi tuoteryhmästä riippuen 15–50%.

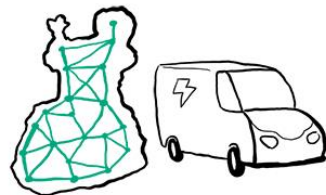
Kierrätys-
keskus

**Tutkimus
ja tieto**

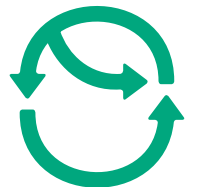
**Tavoitteet, seuranta
ja rahoitus**

**Kattava ja
toimintavarma
verkosto**

**Laatu,
päivitettävyy
ja korjattavuus**

**Kierrätys-
keskus**

Kattava ja toimintavarma verkosto

Kick off –tilaisuus 28.4. Forssassa osana Frush! -kierotaloustapahtumaa

13:30 Kierrätyskeskuksen toiminnanjohtaja Juha Lehtikuja kertoo puheenvuorossaan miksi "Uudelleenkäytön aika on nyt"

14-16 verkoston kick off -tilaisuus

Tilaisuudessa:

- kuullaan vastaavista verkostoista muualla
- pohditaan Suomen verkoston muotoa ja toimintatapoja
- tehdään alustava toimintasuunnitelma verkoston toiminnan, yhteistyön ja laatutyön aloittamiseksi

Ilmoittaudu kick off-tilaisuuteen: <https://forms.office.com/r/yfaAyH3vtp>

Muista ilmoittautua erikseen myös Frush!iin: <https://www.frush.fi/frush/ilmoittaudu/>

Kysy lisää:

Katja Viberg

hankepäälikkö

Circwaste, uudelleenkäyttö

katja.viberg@kierratyskeskus.fi

Kestävät ja innovatiiviset hankinnat
käytännössä /
Vaasan kaupunki ja KEINO

V A S A .

V A S A .

3/2022

PEKKA LIUKKONEN
Hankintapäällikkö, Konsernihallinto

Vaasan kaupungin hankinnat ja hankintatoimi

Omistajaohjauksen palvelualue on kaupungin konsernihallinnon alaisuudessa toimiva viiden hengen asiantuntijayksikkö. Hankintojen tukipalveluiden tuottamisesta vastaa yhteishankintayksikkö TeeSe Botnia Oy Ab:n Hankintapalvelut.

Omistajaohjauksen palvelualueen keskeiset tehtävät:

- Konserniohjaukseen liittyvät tehtävät ja valmistelutyö
- Kaupungin hankinnat (ohjaus ja linjaukset, yhteishankinnat, tukipalvelujen järjestäminen)
- Muut yhtiömuotoiset tukipalvelut
- Rahoitusasiat

Oy Vaasan Asumisoikeus
Vasa Bostadsrätt Ab

VAASANSEUDUN KEHITYS OY
VASAREGIONENS UTVECKLING AB
VAASA REGION DEVELOPMENT COMPANY

KEINO-yhteistyö ja kestävät hankinnat käytännössä

1. Vähähiilisten hankintojen kehittämisohjelma 2021

- ⇒ Yleisellä tasolla hankintatoimen tarkastelu kokonaisuutena ml. erilaiset analyysit esim. toimialakohtaisista hankinnoista sekä hankintojen hiilijalanjäljestä => keskittyminen niihin kokonaisuuksiin, joilla isoin vaikutuspotentiaali
- ⇒ Konkreettisella tasolla yksittäinen kilpailutus-case; Vaasan kaupungin talvihoitourakoiden kilpailutus uudelle sopimuskaudelle, ja samalla myös valmistautuminen allianssimalliin

2. Vähähiilisten hankintojen pelikirja sekä muu jatkotyö

- ⇒ Saatu käyttöön työkaluja sekä alustavia toimintasuunnitelmia hyödynnettäväksi jatkossa
- ⇒ Laajemman allianssikilpailutuksen valmistelu
- ⇒ Käytännön esimerkkinä myös lisääntyneet markkinavuoropuhelut

3. Yhteenveto ajatuksista

- ⇒ Valmennusohjelma oli hyvin resursoitu ja aikataulutettu, seuranta järjestelmällistä. Tärkeimpänä antina ja lopputuloksena onnistuneeksi koettu yksittäinen hankinta.
- ⇒ Hankintatoimen ja substanssin yhteistyö; tahtotilat ja tavoitteiden vieminen käytäntöön
- ⇒ Toiminnan kehittäminen (strateginen taso vs. jokapäiväinen työ ja yksittäiset hankinnat / kilpailutukset)
- ⇒ Todella hyvää oppia ja tietoa myös jatkoa ajatellen, myös muista kuin vähähiilisyyden näkökulmista (mm. datan hyödyntäminen ja uudet menettelyt)

V Λ Λ S Λ .
V Λ S Λ .

Kiitos!

Lisätiedot:

Pekka Liukkonen

Puh. 040 571 3657

pekka.liukkonen@vaasa.fi

V A A S A .
V A S A .

Ennakoiva markkinavuoropuhelu– webinaari Pohjanmaan alueen kuntien tulevista talonrakennus ja infra-alan hankkeista

Aika: 10.12.2021 klo 12:30 – 15:30

- Rakennussektorin on voimakkaasti vähennettävä päästöjä saavuttaakseen ilmastotavoitteet. Olemme keskellä kestävyysmurrosta monien samaan aikaan muuttuvien tekijöiden vuoksi ja tarvitsemme rohkeita ratkaisuja.
- Pohjanmaan alueen kuntien tilaajaorganisaatiot kertovat tilaisuudessa tulevista merkittävistä rakennushankkeistaan ja niihin liittyvistä tarpeistaan ohjata hankkeitaan hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi mm. hankintakriteerien, eri strategioiden ja toimenpideohjelmien kautta.
- Tilaisuuden tavoitteena on luoda toimijoiden välille avoin vuoropuhelu ja sitä kautta tarjota yrityksille ennakoitavissa olevaa kysyntää tuleville vuosille. Kestävyysmurros asettaa haasteita mm. yritysten investointien suunnitteluun. Tilaisuudessa yritysten on mahdollista esittää kysymyksiä, mutta myös kommentoida sekä esittää ratkaisuja ja ehdotuksia.
- Kuulemme myös iltapäivän aikana asiantuntijoiden esityksiä. Muun muassa A-insinöörien Taru Suominen kertoo vähähiilisestä rakennuttamisesta, RT:n Anu Kärkkäinen maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen tilanteesta ja Taneli Varis Motivasta Päästötön työmaa Green Deal sopimuksesta.
- Tilaisuudessa käytetään sekä suomea että ruotsia. Tilaisuuden järjestää KEINO, Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomainen osaamiskeskus ja Vaasanseudun Kehitys Oy VASEK.
- Tilaisuuden vetävät Mauritz Knuts, projektipäällikkö VASEKilta ja Kimmo Koivisto, muutosagentti ja asiantuntija KEINOSTA.
- Pohjanmaan kuntien yhteinen Kira-hanke (myös liikelaitokset)/Vasek 164 k
 - Hankintakriteerit ja digitalisaatio
 - Ennakoivan markkinavuoropuhelun jatko

KESTÄVIEN JA INNOVATIIVISTEN
JULKISTEN HANKINTOJEN
VERKOSTOMAINEN OSAAMISKESKUS

Kimmo Koivisto
Vaasan Yliopisto
Novia AMK

Kimmo.koivisto@uwasa.fi

+358 447805574

KESTÄVIEN JA INNOVATIIVISTEN JULKISTEN HANKINTOJEN VERKOSTOMAINEN OSAAMISKESKUS

- KEINOn toiminta

Salla Koivusalo, 22.3.2022

KEINO- osaamiskehityksen visio 2030

Suomi on kansainvälinen edelläkävijä, joka hyödyntää aktiivisesti kestäviä ja innovatiivisia hankintoja yhteiskunnan uudistumisessa ja kestävässä kasvussa

KEINO-osaamiskeskus

- ✓ on vaikuttava kehittäjäkumppani yhteiskunnan uudistamisessa, kestävässä kasvussa ja kehityksessä julkisten hankintojen avulla.
- ✓ luo edellytyksiä edistää julkisilla hankinnoilla Suomen hiilineutraalisuustavoitetta 2035 sekä kiertotalouden ja digitalisaation toteuttamista.
- ✓ auttaa julkista sektoria ja yrityksiä yhdessä ratkaisemaan vaativia kehityshaasteita ja tuottamaan kansainvälisesti kilpailukykyisiä ratkaisuja.
- ✓ tuottaa merkittävää lisäarvoa yhteiskunnalle, kumppaneilleen sekä verkoston organisaatioille
- ✓ on kestävien ja innovatiivisten hankintojen kehittämisen kansainvälinen edelläkävijä.

HANKINTAOSAAMINEN JA HANKINTOJEN YHTEISKEHITTÄMINEN		Ajankohta
Kehittäjäryhmätoiminta	Vähäpäästöiset liikenteen hankinnat	Jatkuva
	Vähähiilisen rakentamisen hankinnat	Jatkuva
	Sairaanhoidopiirien vastuulliset hankinnat (mahdollisesti hyvo-alueet jatkossa)	Jatkuva
	Mahdollisuus uusiin kehittäjäryhmiin	Ajankohta avoinna
Innovation broker (innovaatiovälittäjä)	Asiantuntija-apua innovatiivisten edelläkävijähankintojen suunnittelu- ja valmisteluvaiheeseen	Haku syksyn 2022 palveluihin huhtikuussa 2022
Hankintojen green deal –sopimukset	Päästöttömät työmaat	Jatkuva
	Haitallisten aineiden vähentäminen päiväkotiympäristön hankinnoissa	Jatkuva
	Mahdollisuus uuteen sopimukseen	Ajankohta avoinna
TKI-hankintojen osaamisen kehittäminen	Aineistoja, osaamisen kehittämistä ja webinaareja	Ajankohta avoinna
HANKINTOJEN JOHTAMINEN		Ajankohta
KEINO-akatemia	Hankintojen johtamisen kehittämisohjelma	Haku syksyllä 2022 toteutettavaan akatemiaan aukeaa elokuussa. Seuraava toteutus 2023
Teema-akatemit	Innovatiivisten hankintojen johtamisen akatemia	Mahdollisuus uuteen akatemiaan, ajankohta ei ole tiedossa
	Vähähiilisten hankintojen johtamisen akatemia	Käynnissä kevät 2022, mahdollisuus uuteen akatemiaan, ajankohta ei ole tiedossa
	Sosiaalisesti kestävien hankintojen johtamisena akatemia	Käynnissä kevät 2022
	Kiertotaloushankintojen johtamisen akatemia	Aloitus syys-/lokakuu 2022, haun ajankohta avoinna
Hyvinvointialueiden hankintojen johtamisen kokonaisuus		Ajankohta avoin
Jatkuvan parantamisen polku	Erityisesti KEINO-akatemian tai TOIMI-hankkeeseen osallistuneille organisaatioille	Benchmarking-palvelun pilotointi vähähiilisyyss-teeman osalta alkusyksy 2022, varsinainen toiminta käynnistyy 2023

KAIKILLE YHTEISET PALVELUT		Ajankohta
Neuvontapalvelut	Sähköpostineuvonta ja hanke- tai hankintakohtaiset sparraukset	Jatkuva
	KEINOkkaat hankintaesimerkit	Jatkuva
	Neuvontaklinikat eri teemoista (teemat tarkentuu)	Ajankohta avoin
	KEINOkkaat hankintaesimerkit	Jatkuva
	Erilaisia teemakohtaisia webinaareja ja itseopiskeluaineistoja	Jatkuva, uusia webinaareja ja aineistoja tuotetaan tarvittaessa
	Yhteispohjoismaiset markkinavuoropuhelut (teemat tarkentuvat)	Ajankohdat avoimia
	EU-rahoitusneuvonta	Jatkuva
Alueellinen muutosagenttitoiminta	Alueen verkostot ja tilaisuudet Käytännönläheinen neuvonta ja sparraus	Jatkuva
Työkalut	Hankintatutka (maturiteetti), Hankintapulssi (ostolasku-analyysi) ja Hankintaluotsi (hankintalinjausten ja hankintojen suunnittelun työkalu)	Jatkuva
	- Hankintapulssiin tulossa uutena ominaisuutena entistä tarkempi Hiilikädenjälki-raportointi. - Hankintaluotsiin tulossa paljon uusia ominaisuuksia hankintakohtaisten tavoitteiden toiminnallistamiseen liittyen.	Syksy 2022
	Kriteeritietoalusta	Kevät/Kesä 2022
	Muita hankintayksiköiden käyttöön aukevia työkaluja (tarkentuu)	Palvelu aukeaa vuonna 2023 Ajankohta avoinna

Hankintojen muutoagenttien tehtävät

Kerätä ja jakaa tietoa alueen tilanteesta ja paikallisista tarpeista =

- **Kannustaa ja aktivoida** oman alueen hankintayksiköitä kest.&innov hankintojen tekemisessä ja strategian toteuttamisessa hankinnoilla parhaaksi katsomallaan tavalla
....Hankinta-Suomi strategian huomioiden
- **Neuvoa** alueen hankintayksiköitä kest.&innov hankinnoissa
 - KEINO-akatemiaan osallistuvien organisaatioiden kehittämistyöt
 - Yleistä neuvontaa
 - Yksittäisen hankinnan valmistelun sparrausta
 - Kriteeriklinikoiden aiheiden ja keissien etsimistä alueelta
- **Verkottaa** eri hankintayksiköitä ja -asiantuntijoita keskenään sekä kannustaa kehittäjäryhmiin liittymiseen sekä toimia tarpeen mukaan alueellisena kehittäjäryhmän fasilitaattorina
- **Koota esimerkkejä** kestävästä ja innovatiivisista hankinnoista omalta alueelta
...ja laatia niistä kuvaukset KEINOn yhteiseen käyttöön

KEINOn neuvontapalvelu

palvelu@hankintakeino.fi

Kuntien vertaisoppiminen

Parhaat käytännöt jakoon
sopimustoiminnan johtamisesta ja
organisoinnista kunnissa

Jaana Federley, Motiva Oy

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

VAUHTIA SOPIMUSTEN TOIMEENPANOON

**”Me voimme oppia
toinen toisiltamme,
eikä pyörää tarvitse
keksiä uudelleen.
Näin saamme
nopeammin asioita
eteenpäin”**

Marko Hytönen
Hyvinkään kaupungin tekniikan ja
ympäristön toimialajohtaja

- Vertaisoppimisella pyritään vauhdittamaan kuntien energiatehokkuussopimusten toimeenpanoa ja jakaa hyviä käytäntöjä energiatehokkuustyöstä.
- Kunnat tutustuvat toistensa energiatehokkuustyöhön vertaisoppimisvierailuilla, joissa haastatellaan kunnan eri rooleissa toimivia henkilöitä siitä, miten energiatehokkuustyön toimeenpano ja johtaminen on toteutettu kunnassa.
- Ensimmäisessä hankkeessa 2020-2021 mukana kuusi kuntaa (Hollola, Hyvinkää, Hämeenlinna, Oulu, Rauma ja Turku) ja toisessa 2021-2022 kolme (Kerava, Lohja, Kuhmo).
- Hanketta koordinoi Motiva Energiaviraston toimeksiannosta.

VERTAISOPPIMISEN TEEMOJA

”Vertaisoppimisella haluamme vahvistaa suunnitelmallisuutta ja tiedolla johtamista kunnan energiatehokkuustyössä”

Johanna Kuusisto Keravan kaupungin ilmasto-ohjelmapäällikkö

”Haluamme saada energiatehokkuustyön johtamisen ja raportoinnin kokonaisuutena hallintaan. Samalla parannamme tiedonkulkua ja sitoutamme oman kunnan johtoa ja poliittista tasoa mukaan energiatehokkuustyöhön”

Mika Vierikko Lohjan isännöitsijä

”Vertaisoppimisen avulla haluamme parantaa energiatehokkuusmahdollisuuksien tunnistamista, toteutettujen toimien kirjaamista sekä viestintää”

Jari Juntunen Kuhmon tekninen johtaja

ONNISTUNEEN ENERGIA TEHOKKUUSTYÖN TUNNUSMERKKEJÄ

JOHTAJUUS JA SITOUTUMINEN

Säännöllinen viestintä energiatehokkuustyön tuloksista kunnan päätöksentekijöille

Sitoutunut johto

Ilmastotyön kokonaiskuvan hahmottaminen

TULOSELLINEN ENERGIA TEHOKKUUSTYÖ

Systemaattinen seuranta säävutetuista säästöistä kustannuksissa ja CO₂-päästöissä

Tuloksista viestiminen kannustaa kehittämään toimintaa

Eniten säästöjä aiheuttavien toimenpiteiden tunnistaminen ja niihin panostaminen auttaa resurssien suuntaamisessa

TOIMEENPANON ORGANISOINTI JA POIKKIHALLINNOLLISUUS

Poikkihallinnollinen säännöllisesti kokoontuva ryhmä energiatehokkuustyölle

Työn henkilöriippuvaisuuden vähentäminen ja riittävä resursointi

Energiatehokkuustyön kytkeminen muihin ilmastotavoitteisiin

Selkeät roolit ja vastuut - energiajohtamisen malli kuvattuna

KUMPPANUUDET JA YHTEISTYÖ

Energiatehokkuus on elinvoimaisuustekijä kunnalle ja paikallisille yrityksille

Kunnan ja alueen yritysten yhteistyö on tapa vahvistaa kuntaorganisaation tekemää energiatehokkuustyötä

Tekemällä yhteistyötä muiden kuntien kanssa voidaan yhdistää resursseja ja oppia toisten käytännöistä

VIESTINTÄ, KOULUTUS- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Viestintä sitouttaa organisaatiota energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttamiseen

Viestinnän pitkäjänteinen suunnittelu ja vuodesta toiseen toistuvat viestintätoimenpiteet (esimerkiksi energiansäästö-kilpailut) luovat viestinnälle tilaa kiireiseen arkeen.

Kooste kuntien vertaisoppimisen tuloksista

(Energiatehokkuussopimusten sivut)

Kiitos!

Lisätietoa:

jaana.federley@motiva.fi

okariina.rauta@motiva.fi

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Kunta- ja Järjestö-Helmi

**Erityisavustushaku Helmi-ohjelman
mukaisiin elinympäristöjen
kunnostus- hoito- ja
ennallistamishankkeisiin**

Niina Vähätalo
22.03.2022

Kuntapäättäjäille työkalut vähähiilisyyteen

Okariina Rauta, Motiva

Okariina.rauta@motiva.fi

@OkariinaRauta

[linkedin.com/in/okariinarauta/](https://www.linkedin.com/in/okariinarauta/)

Laura Saikku, Suomen ympäristökeskus

Laura.Saikku@syke.fi

@LSaikku

[linkedin.com/in/laura-Saikku](https://www.linkedin.com/in/laura-Saikku)

Kuntapäätäjän rooli kunnan vähähiilisyystyössä merkittävä

- Kunnan päätösvaltaa käyttää valtuusto. Valtuusto päättää kunnan toiminnan tavoitteista laatimassaan kuntastrategiassa.

Kuntastrategia on kunnanvaltuuston hyväksymä strategia, josta kunnan kaikki keskeisin päätöksenteko, suunnittelu ja kehittäminen johdetaan.

- Valtuutetut ja varavaltuutetut valtuustoon valitaan kunnassa neljän vuoden v

Tärkeää muistaa **nostaa vähähiilisyttä säännöllisesti keskusteluun**. Toimijoiden vaihtuvuus vähintään tällä syklillä.

- Valtuuston lisäksi kunnassa on lain mukaan oltava kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta. Lisäksi valtuusto voi asettaa muita toimielimiä kuten lautakuntia, johtokuntia ja jaostoja. Valtuusto valitsee myös kunnanjohtajan

Toimenpiteet ja resurssien tarkempi kohdistaminen; päätöksenteko lautakunnissa.

Kuntapäättäjäille työkalut vähähiilisyyteen

- **Sitoumukset vauhdittavat kuntia kohti elinvoimaista hiilineutraalisuutta** - [Kunta-alan energiatehokkuussopimus \(KETS\)](#) ja [Hinku-verkosto](#)
- **[Vähähiilisyyden johtaminen osaksi kunnan johtamisjärjestelmää – ilmastojohtajat käsikirja](#)**, lisätietoa [Okariina Rauta](#), [Motiva](#)
- **[Kiinteistöjen energiatehokkuusratkaisujen tunnistaminen – energiakatselmukset](#)**, lisätietoa [Tomi Kiuru](#), [Motiva](#)
- **[Energiatehokkuuden investointiin ratkaisuna ESCO](#)**, lisätietoa [Erja Saarivirta](#), [Motiva](#)
- **[Uusiutuvan energian edistäminen – Uusiutuvan energian kuntakatselmus \(UEKK\)](#)**, lisätietoa [Milja Aarni](#), [Motiva](#)
- **[Energiatehokkuuden edistäminen kunnan hankinnoissa](#)**, lisätietoa [Taneli Varis](#), [Motiva](#)
- **[Kampanjaviestinnällä vauhtia koko kunnan energiatekoihin – Esimerkkinä Energiansäästöviikko](#)**, lisätietoa [Nina Alsi](#) [Motiva](#)
- **[Kuntien päästölaskenta database](#)**, lisätietoa [Santtu Karhinen](#) [Suomen ympäristökeskus SYKE](#)
- **[Skenaariotyökalu](#)**, lisätietoa [Santtu Karhinen](#), [Suomen ympäristökeskus SYKE](#)

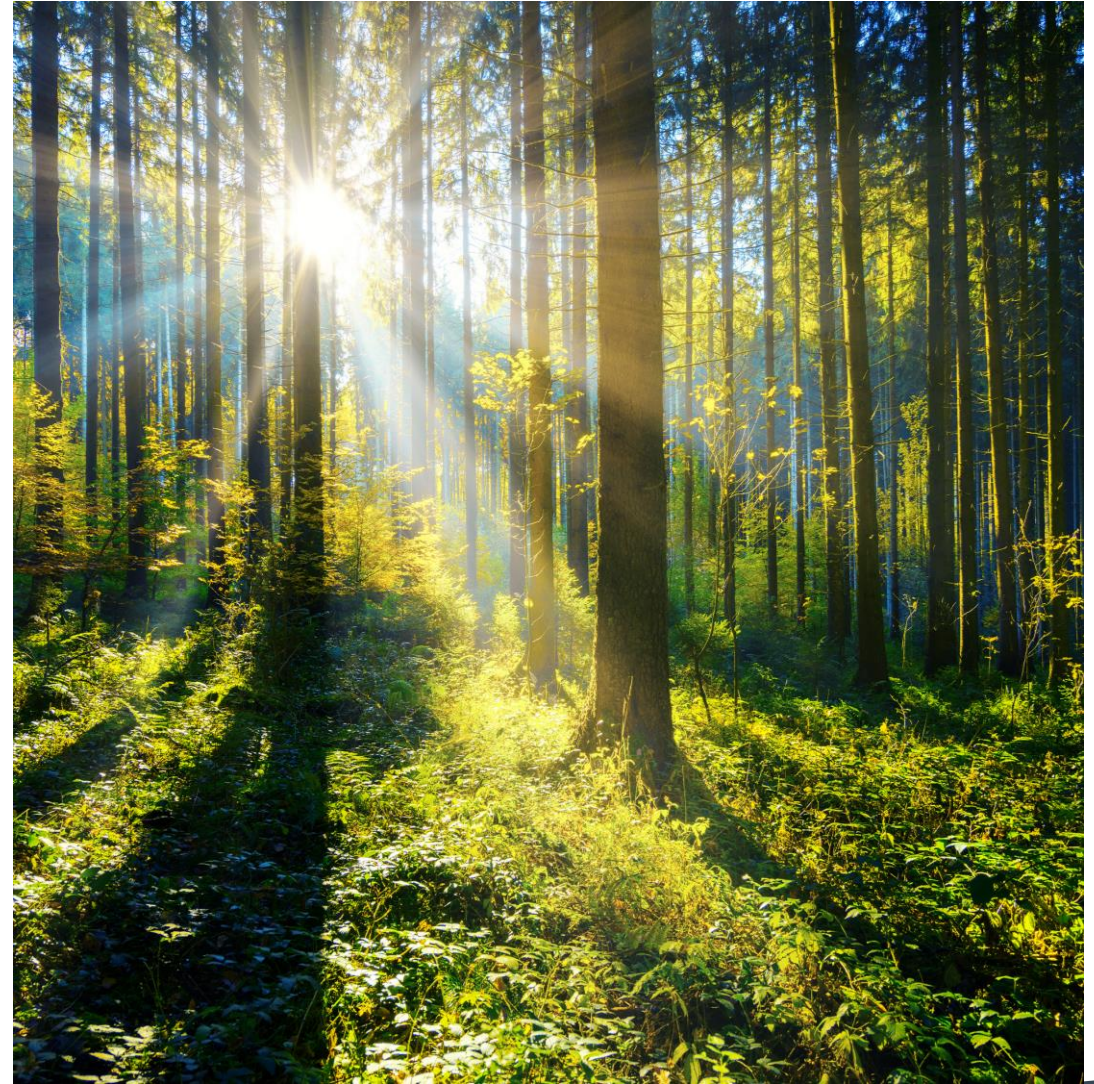
Kuntien päästölaskenta & -skenaariot

- ▶ Konkreettiset toimet tehdään paikallisella tasolla
- ▶ Luotettavat tiedot päästöjen kehitymisestä eri sektoreilla mahdollistavat ilmastotyön seurannan ja tehokkaiden toimien suunnittelun
- ▶ Vertailukelpoiset ja vuosittain päivittyvät tiedot mahdollistavat myös kunnan ilmastotyöstä viestimisen
- ▶ **Syke laskee kaikille Suomen kunnille vuosittain päästöt, ns. Alas-malli**
- ▶ **Skenaariotyökalu mahdollistaa päästötavoitteiden saavuttamisen arvioinnin eri sektoreilla tehtävien toimenpiteiden avulla.**
- ▶ **Jatkossa myös kulutusperusteiset laskennat tukevat kunnan ilmastotyön seuraamista**

Kiitos

Taustaa

- Hallituksen tavoitteena on pysäyttää luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen -> elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelma -> Helmi – ohjelma
- Kunta- ja Järjestö-Helmi järjestetään toimijajoukon laajentamiseksi ja ohjelman vaikuttavuuden kasvattamiseksi
- Ensimmäinen Kunta-Helmi –hakukierros oli vuonna 2020
- Ensimmäinen Kunta- ja Järjestö-Helmi – hakukierros 2021

Kenelle?

Kunnat, kuntayhtymät, muut kuntaomisteiset toimijat

Yhdistykset ja säätiöt

Yhteisten vesialueiden osakaskunnat sekä näiden yhteenliittymät eli kalatalousalueet

Konsortiot

Hakuteemat

- Soiden ennallistaminen
- Lintuvesien ja kosteikkojen kunnostaminen ja hoito
- Perinneympäristöjen kunnostaminen ja hoito
- Metsäisten elinympäristöjen hoito
- Pienvesien ja rantaluonnon kunnostaminen

Kuinka paljon?

- Avustusprosentti harkinnanvarainen
- Enintään 80%
- Erityisestä syystä 95%, esim.
 - Merkittävä vapaaehtoistyön määrä
 - Tarve kiireellisille hoitotoimille, esimerkiksi uhanalaisen lajin elinympäristön kiireellisen kunnostamisen tarve

Hausta vielä

Uudenmaan ELY hoitaa haun
valtakunnallisesti

Sähköinen asiointipalvelu

Lisätietoa ELYn verkkosivuilta

